

Déli Hírlap

BANSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZOMBAT, 1933 ÁPRILIS 22.
TIMISOARA—TEMESVÁR, IX. ÉVF. 91. SZÁM

FOISZERKEZTŐ
VUCHETICH ENDRE DR.

Gyászos statisztika

nyilván sugalmazott cikk jelent meg aradi román lapban, amelynek tartalma teljesen a már megszokott sivilengéseken és amelynek Temesvári vezető körével való kapcsolatai kétségtelenek. Gyászosnak mondja Temesvár román nemzeti megalapítását, az egyesülés tizenötödik esztendőjéig az ország még mindig nem eléggé román. A beszámoló az összehasonlítást a jugoszláv viszonyokkal, mert a dus fantáziájú szerint bárhova megy az idegen a világ utódállamban, nem is hall más nyelvet az állam nyelvén. Ennek ellenére a cikkíró egészen különálló véleményre jut a jugoszláv kisebbségek megkezeléséről és nincs semmi kívánságuk. A cikkben alapuló információkat ugyan ellenkezőjéről erősítik meg a jugoszláv kisebbségek hangulatáról, de ha az ország elölveszi az intranzigens román képviselő temesvári román lapból Vestult, úgy az ottani kisebbségek körülből ugyanazokat olvasnánk mint ami a mi értesüléseinket fedi. Román lapjaink különben nem közöltek a külföldön és különösen a romániai alatt élő román kisebbségi érdekeket, ha megállapítja, hogy megelégedés és nincs semmi kívánságuk, amikor a Bácság románságának tekintélyes részét élükön Bocu Szevérrrel állandó hányortogatják a szerbiai románok panaszaikat és a revíziós mozgalmat is csak azért, hogy a Szerbbácság laklaka részei Romániával egyesítsék. Amint tehát nincs igaza a jugoszláv kisebbségek helyzetének megítélésében úgy sincsen igaza azon követelések leszórázásában, melyeket a román nemzetiségi viszonyokból levonhatunk. A cikk, hogy a hivatalokban csaknem mindig magyarul beszélnek, az utcaán a román szót hallani és ha az ember is érzi magát Magyarországon. A cikk, ha azt hiszi, hogy olyan országban ahol a demokrácia a kisebbségek jogait az őslakosság megsemmisítő szemlélettel szemlélja. Az őslakosság alatt természetesen a román értendő, amely a háttérben a legutolsó népszámlálás alkalmával a román lakosság tíz százalékát és a történelem által bizonyítottai szerint soha nem volt kisebbségi őslakossága Temesvárnak. A cikk korrigált népszámlálási adatok alapján is azonban Temesvár magyar és román lakossága meghaladja a hatvan százalékot tehát abszolút többségben van. Így tehát, amikor a sugalmazott cikk megmondja, hogy a legutóbbi városi közgyűlés az a kívánság hangzott el: a városi és városi vállalatoknál alkalmaztatandó munkások számában kisebbségek is legyenek felvonultat egy statisztikát, amely a városi alkalmazottak ötvenöt százaléka is kisebbségi és csak negyvenöt százalékban, akik azonban csak alantosabb munkákat töltenek be. Erre egyetlen egy statisztika van, amely különösen annak szól, hogy a statisztikát ilyen megvilágításban nem rendelkezésére bocsátotta: adja-

Új történelmi korszak küszöbén az erdélyi szászok letérnek a népi kisebbségi fogalom utjáról és vállalják a német néptöbbséghez való tartozást

Romániához való tartozásunk tizenöt esztendeje alatt nem történt jelentősebb kisebbségi megmozdulás, de bátran állíthatjuk, hogy nemcsak Romániában, hanem sehohá a világon nem adtak félreérthetlenebbül kifejezést jövődó cselekvéseiknek, mint azt most tették az erdélyi szászok. Hosszu volt az út, mely idáig vezetett és keserű csalódásokkal volt kiköveve, hogy ilyen elhatározásokat értelt. Egészen új politika irányítását jelentik be, amelyet még kiseb-

ségeink sem lehet nevezni, mert bevallottan letér a kisebbségi fogalom utjáról. Nem azért teszi ezt, hogy jogokat adjon fel, hanem többet kíván, mint kisebbségi politikát: vallani és vállalni nagyobb állami térben minden határ fölött a német néptöbbséghez való hozzátartozást. Ez túl minden nagyhatalmi garancián és népszövetségi védelmen azt jelenti, hogy a nagy német nemzet védelme alá helyezkednek.

Az önámítások és tárgyalások ideje lejárt, elég volt az illúziókból

A szászoknak ez az elhatározása, melyet még a május tizenennyolcadikára összehívott szász nemzetgyűlésnek kell szankcionálni, annál nagyobb meglepetést kelt, mert hiszen emlékeztetés, hogy a szászok voltak azok, akik csaknem az erdélyi románokkal egyidejűleg — sokkal a békeszerződés előtt — bejelentették Romániához való csatlakozási kívánságukat

és emlékeztetés R o t h Hans Ottónak az első parlamenti felszólalása is, amelyben hűségnyilatkozatot tett a szászok nevében és bejelentette örömet afölött, hogy a százados magyar elnyomatás alól felszabadultak. Kisebbségi küzdelmeikben számos csalódás érte őket és legutóbb a kormány mereven elutasító magatartása a szász állami iskolasegélyük ügyében a végsőkig fokozta elkeseredésüket.

A szász sajtó örömmel állapítja meg, hogy a H i t l e r nagy németországi győzelme egy csapásra megszüntette a szászok között is az ellentéteket. Legpre-

nansabban a Kronstädter Zeitung fejezi ki azokat az alapelveket, melyeken a jövődó szász politikának fel kell épülnie.

Az alapja ennek a politikának az, hogy a szász politika középpontjába a német birodalmi nemzetet állítja. Az önámítások ideje lejárt, — írja — elég volt az illúziókból, a szász nép szembe akar nézni az élet realitásával.

Néhány hét előtt a szászoknak az államhoz való viszonya még tisztázatlan volt. Ma már tisztázva van. Amikor az egyházi és iskolai autonómia visszaállításának és az iskolai államsegélynek ügyét előtérbe helyezték, ez csupán a románoknak a velünk szemben vallott érzelmeinek próbája akart lenni. Követeléseinket nem teljesítették.

A tárgyalások ideje lejárt, egy új történelmi korszak küszöbén egyedül a tett beszél.

Új harc veszi kezdetét, illúziók nélkül, elkészülve ellentámadásokra és csalódásokra is.

A szászok a minden határ fölött létező német néptöbbséghez való tartozást vallják

Részletesen foglalkozik a német birodalmi viszonyokkal az erdélyi szászokra való hatásával és megállapítja, hogy amikor H i n d e n b u r g és H i t l e r két elnökválasztáson át szembe kerültek

együtt, két táborra oszlottak a szászok is. Ma Németországban nincs véleménykülönbség és ezért nincs véleménykülönbség a szászok között sem. A cikk legszenzációsabb része ezután követke-

ban, ahol önálló hatáskörrel rendelkezhetnének. A magyaroknak ma nincs Vidrighin-jük, igaz, hogy a németeknek sincs se Baaderjük, se Billingjük. Hogy ennek ellenére az utcán alig hallani más szót, mint magyart, ennek oka, hogy még nem érkeztek el odáig, hogy mindenkit román nyelv-

A tulzó szovinizmus gyümölcse

Ha a külföldi németiséget körülvevő többségi népek — írja — a szélsőséges nacionalizmustól vezéreltetve a többségnek egyedülálló jogát akarják kihangsúlyozni a kisebbségekkel szemben, úgy

nem marad más hátra számunkra, mint letérni a kisebbségi népi fogalom utjáról és vállalni nagyobb állami térben és minden határ fölött létező német néptöbbséghez való hozzátartozandóságot.

Itt óvatos körülírással megemlíti, hogy ez az önfentartási küzdelem nem jelenti a német fenntartóságot, vagy hogy ezt elősegíték, de annál határozottabban hangsúlyozza, hogy a német nem áll többé védtelenül. A mi diákjaink — írja büszkén — a németországi diákság egyetemének egyenjogú tagjai lettek és

nincsen távol az az idő, amikor az össznémet népközösségnek mi is tagjai leszünk.

A szász nemzetgyűlés mindig nagy jelentőséggel bírt nemcsak az erdélyi szászok, hanem az egész romániai németiség életében. Köztudomásu, hogyha voltak is néha bizonyos kérdésekben elmentétek a szászok és svábok között, ugye ezek nem bírtak nagy jelentőséggel és inkább csak a taktikára vonatkoztak. Általános nagy kérdésekben azonban a szászok vezérszerepét elismerték annál is inkább, mert a svábok alig évtizedes kisebbségi életével szemben a szászoknak négy évszázados kialakult kisebbségi politikai rendszere állott. Tehát kétségtelen az, hogy

a szászok állásfoglalása befolyásolja a bácsági svábok magatartását is, bármennyire megvan a lehetőségük arra, hogy külön utakon járjanak.

Német kérdésben azonban egyik lesznek. A segessvári szász nemzetgyűlés elé a legnagyobb érdeklődéssel tekintenek nemcsak román politikai körök, hanem Románia legnagyobb nemzeti kisebbsége, a magyar is.

vizgára lehetne kényszeríteni és Temesvár nagy részében ma is magyar. Ezt nem kell bizonyítanunk, mert az érveket aradi román lapjaink nagyon szépen felsorakoztatja. A „gyászos statisztika” tendenciós elhelyezése így gyászos kudarcra végződött.

Az új nyugdíjak kiszámítása most van folyamatban és a nyugdíjasok nagyjából azt az összeget kapják, melyet az 1932 év első negyedében élveztek

A temesvári pénzügyigazgatóság nyugdíjosztályán nagy a sürgés-forgás. A tisztviselők most végzik az új nyugdíjak kiszámítását, ami hatalmas munkát jelent. Az íróasztalokon mindenütt nyitott törzskönyvek, bizonyítványok tömege, egész sereg miniszteri rendelet-feszik, amelyek mind a nyugdíjakra vonatkoznak és a tisztviselők minden egyes tételt áttanulmányozva számítják ki az új nyugdíjjarandóságokat. Általában lassan halad a munka,

mert a sok miniszteri rendelet között szinte elvész a nyugdíj és a tisztviselőknek ugyancsak kell vigyázni, hogy a számításhoz sokba hiba ne csusszék,

mert különben a nyugdíjból tényleg nem marad semmi.

Közben egymásután jönnek az aggódó nyugdíjasok érdeklődni, hogy mennyi lesz ezután a nyugdíjuk. Azután kitergetik az újságokat és özőnlenek a kérdések a tisztviselők felé, akik azonban nem igen felelnek, mert még eddig nem alakult ki az a kép, amelynek alapján pontos felvilágosításokkal szolgálhatnának. Általánosságban azonban megállapítható, hogy a helyzet nem olyan ijesztő, mint az első pillanatban hitték.

A nyugdíjasok nagyjából azt a nyugdíjat fogják kapni, amelyet 1932. évben az első negyedben élveztek.

Hogy pontosan milyen százalékos lesz a csökkenés, azt csak akkor lehet majd megállapítani, ha mindenki megkapja az áprilisi nyugdíját.

Sok nyugdíjas aziránt is érdeklődik, hogy mikor kezdik meg az áprilisi nyugdíjak kiutalását. Erre csak akkor kerülhet sor, ha a nyugdíjak kiszámításával elkészültek, ami azonban csak a jövő hét elején várható. Addig nyugdíjfizetésről szó sem lehet annál is inkább, mert még az erre vonatkozó kiutalások sem érkeztek meg Temesvárra. Ha időközben mégis megérkezik a hitelezés, akkor a számítási munkálatok befejezése után nyomban megkezdik az áprilisi járulékok kifizetését.

A nyugdíjasoknak tehát a jövő hétig még türelemmel kell lenni és akkor az áprilisi nyugdíjon kívül a sok kérdésükre is megkapják a választ.

Külön kisipari kamarát kérnek az iparosok a királytól, mert a munkakamarában az iparosság erős kisebbségben van

Amióta a munkakamarák felállításáról eszméje felvetődött, de még inkább az erre vonatkozó törvény életbeléptetése óta az iparosság részéről számtalan esetben fölhangzott a panasz, hogy a munkakamarák nem kívánatosak az iparosságnak. Az a felfogás alakult ki, hogy a munkakamarák nemcsak, hogy nem védik meg az iparosság érdekeit, hanem azokat erősen károsítják. Joánitescu munkaügyi miniszter meghallgatva az iparosság ellenvetéseit, azokat méltányolta is és megígérte, hogy a munkakamarákról szóló törvényt megváltoztatja és külön kisipari kamarákat létesít.

Ez azonban mindaddig nem történt meg, sőt közben megtartották a munkakamarai választásokat.

Az iparosság azonban ebbe nem akar belenyugodni és a temesvári iparosság kezdeményezésére országos mozgalmat indít. Az iparosok elhatározták, hogy kérelmükkel egyenesen a királyhoz fordulnak. A temesvári ipartestület a felségfolyamodványt már meg is szerkesztette. A memorandum szövegét megküldték Vaída miniszterelnöknek, Joánitescu munkaügyi miniszternek, valamint az okiráltság, Erdély, a Bánság, Bukovina és Bessarabia százharminc ipari érdekeltiségének, legközelebb pedig küldöttség viszi az uralkodó elé.

A memorandum kifejti, hogy a kisipar az ország egyik legjelentékenyebb társadalmi osztálya, mert fontos nemzeti, gazdasági és erkölcsi erőket képvisel. A mezőgazdaság után a kisipar az állam legerősebb oszlopa.

Ennek ellenére azonban a munkakamaráknak ezernegyven főből álló parlamentjében a kisipar mindössze háromszáztizenöt taggal szerepel.

A többi tag a munkások és kereskedelmi alkalmazottak sorából kerül ki. Mindemellett a kamarák fentartásának költsége az iparosokra hárul, mert hiszen sem a munkások, sem pedig a kereskedelmi alkalmazottak nincsenek abban az anyagi helyzetben, hogy hozzájárulá-

sáikkal a kamarákat fentartsák. Ehhez hozzájárul még az, hogy a háromszáztizenöt iparostag nem képviseli az iparosság összességét, mivel a munkakamarai törvény a több mint tíz munkással és husz lóerőnél erősebb gépekkel dolgozó kisiparosokat a kamarából kizárja és így az iparosságot ketté osztja.

A munkakamarákban az iparosság erős kisebbségben ma-

rad és így előrelátható, hogy érdekeinek védelmében indított mozgalmait mindig leszavahatják.

A felségfolyamodvány kéri a királyt, hadd hasson oda, hogy az iparosságot a munkakamarák intézményéből kikapcsolják és a kormány minél előbb terjessze a parlament elé a külön iparoskamarákról szóló törvényjavaslatot.

A temesvári mozisok egységesen tiltakoznak az új látványossági törvény egységes helyárai ellen

Az új látványossági adóról szóló törvény — mint megirtuk — arra kötelezi a mozikat, hogy egységes helyárait léptessenek életbe és a szabadjegyeket teljesen beszüntessék. A törvény ezen rendelkezéseit a mozisok országszerte sérelmesnek tartják a maguk részére, mivel az egységes helyáraiak következtében bevételeik csökkenése várható, a szabadjegyek megszüntetése miatt viszont elmarad a moziból a sajtó és így megszűnik az újságokban az új filmek ismertetése is. Ehhez az országos mozis mozgalomhoz a temesvári mozis is csatlakoznak és tegnap délelőtt a városi mozisok, valamint a Fórum és a Tivoli mozgóképszínházak vezetőségei értekezletre jöttek össze. Az értekezleten annak a kívánságuknak adtak kifejezést, hogy ha már az állam a mozis látványossági adóját emeli, hagyja meg változatlanul a mai helyárai rendszerét. Az egységes árak behozatala ugyanis szükségessé tenné az olcsóbb helyáraiak jelentékeny emelését, ami a szerényebb körülmények

között élő közönséget, amely a mozilátogatók zömét adja, eltávolítaná a moziból. Kérik továbbá azt is, hogy a tüzoltóság és a mentők szolgálatot teljesítő őrsege, valamint a sajtó ezután is ingyenesen vehessen részt a mozielőadásokon. A mentők és a tüzoltók kirekesztésének következménye az, hogy ha valaki rosszul lenne a nézőtérén, vagy esetleg tüz támadna, nem volna senki, aki segílyt nyújtson, vagy a keletkezett tüzet elfojtsa. A sajtó kirekesztése pedig csökkenti a filmek publicitását, aminek folytán a mozis látogatása csökken. Az értekezlet elhatározta, hogy Pop Amos, a temesvári mozis igazgatója Bukarestbe utazik, ott résztvesz a mozisok országos értekezletén és csatlakozik ahhoz a küldöttséghez, amely ebben az ügyben a kormánynál eljár. A mozisok felvetették azt az eszmét is, hogy amennyiben a kormány kívánságaik teljesítését megtagadja, úgy bizonyos időre bezárják a mozikat.

Alkalmi vételek!

Olesón juttatom csodaszép keleti és belöldi perzsa-hoz. Győződjön meg róla, amíg a készlet tart. Nagy választék szebbnél-szebb ajándéktárgyakban. Különlegességek fali és oszlopos órákban, értékes képek. Gyönyörű egyes butordarabok, berakott asztal, kommode, vitrin, kredenc, nő íróasztal stb. Csillárok és felsorolhatatlan sok egyéb érték. Minden érdekel vétel szempontjából.

FISCHHOFF, Belváros, Corvin Mátyás-utca 6.
Telefon 18-09 Fischer-ház Telefon 18-09

Halasztást kértek a gyárvárosi háztulajdonosok csatornázásra

A gyárvárosi szerb templom levő keskeny utcák házai eddig mindenek bekapcsolva a városi csatornahálózatba, hanem külön lefolyást a Bega medrébe. A város most felvonta ezeknek a házaknak a tulajtsait, hogy házaikat végre kapcsolja be a városi csatornahálózatba, mostani állapot sem közegészséges sem pedig köztisztasági szempontból nem tartható fenn. O. L. R. U. P. P. rosi tanácsos vezetésével tegnap a háztulajdonosoknak küldöttsége resté Gabor Liviusz dr. főpolgármestert és rámutatott arra, hogy az a háztulajdonosok a mai anyagi viszonyok mellett képtelenek nagy költséggel járó csatornázási kapcsolási munkálatokat elvégezni, azért azoknak elhalasztását kérték főpolgármester kijelentette, hogy a gazdasági nehézségekre való tekintettel az elhalasztást most még el lehet végezni, azonban a háztulajdonosok szülniök kell arra, hogy a bekapcsolási munkálatokat lehetőleg minél előbb kezdessék.

Nem adják ki Zelenszkít a csehszlovák hatóságoknak

A bukaresti katonai ügyészség tovább folytatta a Skoda-ügy vizsgálatát. Kihallgatták Scherger és Giurgiu századost, akik Skoda-szerződés létrejöttére és a tés szövegére vonatkozólag intézkedéseket. Mindketten kijelentették, az árlejtési feltételeken többször javítás és módosítás. A katonai ügyészség ezenkívül ismét kihallgatta M. K. o. t., a Skoda-cég bukaresti kirendeltének titkárait, akit kihallgatása szembesítették a Jilaváról Bukarestbe szállított Zelenszkivel.

Megirtuk, hogy a Skoda-ügy csatolban a fővárosban olyan híreket terjesztettek, mint ha a csehszlovák hatóságok Zelenszki kiadatását kérték azzal az indoklással, hogy Zelenszki Skoda-művek kárára kilencvenöt sikkasztást követett el. A katonai ügyészség részéről ezt a hírt megtagadták és kijelentették, hogy a csehszlovák hatóságok nevében ilyen kérés még hangzott el, de amennyiben ilyen megerősítés érkezik, azt nem vehetik szemügyre.

APRÓHIRDETÉSRE

LEGALKALMASABB

A DÉLI HÍRLAP

Cserépkályha

szükséget előnyösen ak beszerezni, al bizalommal forduljon a garandált pes kipróbált hez

TURK GYÖRGY
cserépkályhagyártó

Gyárváros, Rékasi ut 26. A házam 7-es villamos megálló! (Mivel üzleti felosztattam, eladásaimat kizárólag a címről eszközölöm.)
Átalakításokat és javításokat a legelőnyösebben eszközölök.

A csernovici tüntetés vezetői a katonai fogházban

Csernovici zavargások ügyében a bíróság folytatja a nyomozást. A lefoglalt ötven egyén közül huszonhárom szabadon bocsátottak, huszonhárman beszállítottak a katonai fogházba. S a u c i u c - S a v e a n u bukovinai miniszter az újságírók előtt kijelentette, hogy a tüntetők által okozott károkozás meghaladja a két millió leit. A tüntetések hatása alatt a csernovici katonai-kutnál megjelent Rode-Botta diák, akik többször megjelentében összetörték a csernovici szoborcsoportozatot. Érde-

kes, hogy ezt a szoborcsoportozatot az elmúlt esztendőben már négyszer rombolták le azzal a megokolással, hogy az sértő a románságra nézve. A diákokat letartóztatták.

Jacob tábornok, csernovici hadosztályparancsnok kijelentette, hogy a jövőben a legszigorúbb intézkedéseket fogantatosítja, hogy a mostani eseményekhez hasonló többé elő ne fordulhasson. Az ostromállapotú rendelkezések értelmében az összes szélsőséges alakulatokat nyomban feloszlatták.

A csernovici események miatt a braszói hatóságok is szigorú intézkedéseket

foganatosítottak. Így többek között a románság érdekeibe ütköző propaganda miatt bezárták a Brassóban működő hitlerista propagandairódat, amely röpiratokkal árasztotta el a környéket és arra szólította fel a szászokat, hogy csatlakozzanak az erdélyi nemzeti szocialista önszegélyző mozgalomhoz.

A csernovici tüntetések óta Galac megyében erős cuzista mozgalom észlelhető és a megyében mindenféle megalkuvításra a cuzista szervezeteket. A cuzisták vasárnap Galacon népgyűlést tartanak, amelyen Cuza tanár is beszél.

Az aranykiviteli tilalommal Amerika kényiszert akar gyakorolni az összes államokra

Washingtoni értekezlet előestéjén az ország közvéleményét foglalkoztatja az aranykivitel ügye és az amerikai aranykivitel. Macdonald, Herriot és a többi meghívott államok képviselői vannak Washington felé, ahol Roosevelt elnöknek és az amerikai kormányzatnak nagy gondját képezi a kényiszert megszüntetése.

Rooseveltnek az a nyilatkozata, hogy Amerika felhagy a dollár aranykivitelének mesterséges aláértékelésével, kisebb mérvű in-tervenció jellegével birt és azzal a következménnyel járt, hogy a dollár árfolyama esett.

Az amerikai példának a dollár árfolyama az angol 23-ra esett. Ez tíz százalékos esés. Hasonló mértékben esett az aranykivitel Londonban is.

Amikor olyan hírek terjedtek el Washingtonban, hogy Roosevelt elnök ezer dollárt akar nyomtatni. Ezt a hírt azonnal megcáfolták. Roosevelt elnök nyilatkozta, az aranykivitel megtiltására nem rendeltek az a célja, hogy engedélyével ellenőrizni lehessen az aranykivitel államok valutáját és hitel-

Egyesült Államok kormányzat az egységes pénzpoltika és az egészséges valutabázis mellett.

Roosevelt elnök az újságírók előtt kijelentette, hogy Amerika az aranykivitel megtiltásával csak alkalmazkodott a világ gazdasági viszonyaihoz. A helyénvaló szerinte, ha valamely állam az egységes gazdasági bázisra helyezkedne. A többi állam valutájának gyengülése azt hozta magán, hogy azok valóságos árudumbevételek Amerikára ellen.

Az amerikai dollár gyengülése az lesz a következménye, hogy az amerikai áru most már megvásárolható az idegen áruval.

Washingtoni pénzügyi körökben híreket hoz az Egyesült Államok kormányzat Roosevelt elnököt pénzügyi diktátorként fogja felruházni. Roosevelt elnök különben eddig is úgy intézkedett, mint a hatalmat és jogot már nem kapta volna.

Az angol sajtó nagy cikkeket foglalt az amerikai aranykiviteli tilalom-

mal és csudálkozását fejezi ki azon, mert hiszen Amerika még ma is a legnagyobb aranykészletek fölétt rendelkezik az egész világon. Mindenesetre feltűnőnek tartják, hogy ezt a tilalmat, egy nappal Macdonald angol miniszterelnöknek Amerikába való érkezése előtt adták ki.

Nem tartják lehetetlennek, hogy Amerika ezzel akarja Angliát rászorítani arra, hogy térjen vissza az aranystandardra.

Az angol lapok ezzel kapcsolatban azt írják, hogy Anglia nem hagyja magát arra kényiszertíteni, hogy idő előtt vissza-

térjen az aranystandardra. A Daily Herald azt írja, ha a dollár romlása következtében az angol font továbbra is rohamosan emelkedik, akkor a romlásban a dollárt hamarosan követni fogja a francia frank. A frank ma Európában még a legszilárdabb valuta, azonban kérdés, hogy Amerika taktikázása mellett meddig marad az?

A Petit Parisien az amerikai aranykiviteli tilalommal kapcsolatban azt írja, hogy Amerikának a célja ezzel rákényszeríteni az összes államokat az aranystandardról való letérésre.

Két miniszteri tárca új gazdát kap, amíg a sok cserélgetésnek bukás lesz a vége

Megbízható ellenzéki körökben az a hír terjedt el, hogy a kormányban változásokat várhatók még a végleges bukás előtt, amely már nem késhetik soká. Ezt a hírt Maniú és Mihala che magatartásával kapcsolatban hozták forgalomba.

A kormány természetesen cáfol és mindössze annyit hajlandó beismerni, hogy a kormány kiegészítéséről van szó, még pedig két tárcanál. A kormány egyik tagja beteg és szanatoriumi kezelésre van szüksége, tehát ezt a tárcat kiegészítik ki. A másik tárca minisztere valószínűleg a római delegációt fogja

vezetni, mert a kormány annak fontosságát tulajdonít és ilyenformán ez a tárca is kiegészítésre vár. Ők maguk is érzik, hogy a sok toldás-foldásnak bukás lesz a vége.

Vaida Sándor miniszterelnök, aki néhány nap óta Brassóban tartózkodott, tegnap Bukarestbe érkezett. Délelőtt informáltatta magát a helyzetről és délután ismét visszautazott Brassóba, ahol beteg fia ágya mellett tartózkodik. Valószínű, hogy a kormányelnök csak hétfőn tér ismét a fővárosba, ha csak Titulescuval való esetleges tanácskozása nem siettetti bukaresti visszatérését.

Szélhámus ügynök rutul becsapta egy husvéti kiránduló vonat gyanutlan utasait

Egy Goldenberg nevű bukaresti ügynök két társával a husvéti ünnepekre ugynevezett tisztviselővonatot indított kedvezményes árakon Temesvárra, Nagyváradra és Aradra. Az utasok Goldenbergtől igazolványt kaptak, de Tövisen kiderült, hogy az igazolványok csak Tövisig szólnak. Az Arad felé utazó vendégeket Piskin le akarták szállítani és Radnán már a csendőrök is felszállottak a vonatra, hogy az utasokat leszállítsák a vonatról. Az utasok végre számtalan akadályon keresztül vergődve, mégis eljutottak Temesvárra és Aradra, ahol a husvéti ünnepeket töltötték. Visszafelé az utasok nagy aggodalommal tekintettek az ut elé. Az aradi és a te-

mesvári utasok Tövisig megváltották a jegyeiket, mert azt remélték, hogy onnan azután a Goldenbergtől kapott igazolványok alapján folytathatják majd útjukat. Tövisre érve azután kiderült, hogy az igazolvány visszafelé nem érvényes, mert a bukaresti ügynök nem fizette meg a vasutnak a jegyek árait. Az utasok legnagyobb része így Tövisen rekedt és várja, hogy hozzátartozóik pénzt küldjenek, amellyel tovább utazhatnak. Az elkéseredett utasok Goldenberg egyik, D ar v a s nevű társát Tövisen véresre verték, míg Goldenberget és másik társát az utasok feljelentésére Bukarestben letartóztatták.

A német néptanács

150 mandátumát szombaton osztják fel

A husvét hétfőjén a Bánságban és Aradmegyében lefolyt német néptanácsi választás eredményei még hat községből hiányzanak. Ezek olyan távolesó és a rendes forgalmon kívül fekvő falvak, amelyeknek csekélyszámu a német lakossága és az ottani eredmény az általános eredményen nem változtat. Még két-három napig is eltart, amíg ezekből a községekből az eredmények beérkeznek. Az eddigi összesítések szerint a hétfői néptanácsi választáson összesen 45.559 szavazatot adtak le. Ebből a régi néptanácsi listájára 20.850, az ifjúsávok és a független sváb népközösség listájára 14.783 és a nemzeti szocialisták listájára 9926 szavazatot jutott. A német-sváb népközösség husz tagu központi választási bizottsága, amelyben a három lista arányosan van képviselve, szombat délelőtt kilenc órákor tartandó ülésén állítja össze a végleges választási eredményt és akkor történik meg a néptanács százötven mandátumának elosztása is.

44 éves volt tegnap Hitler kancellár

Égész Németország lelkesedéssel ünnepelte tegnap Hitler Adolf kancellár negyvennegyedik születésnapját. Bárha az időjárás kedvezőtlen volt, mégis valamennyi városban rengeteg nép vonult föl a felbogarozott utcákra. Azok az ipari és kereskedelmi üzemek, amelyeknek tulajdonosai a nemzeti szocialista párt tagjai, egész napon keresztül zárva tartottak.

A bajor szabadállam kormányzat törvényt fogadott el, amely Hindenburg birodalmi elnöknek, Hitler kancellárnak és Röhm kapitánynak, a nemzeti szocialista rohamosztagok vezérkari főnökének, a diszpolgárságot adományozza és elrendeli, hogy ezt felfüggeszve hozzák a lakosság tudomására. Hindenburg birodalmi elnök leiratot intézett Hitlerhez, akit születésnapja alkalmával melegen üdvözöl és köszönetet fejezi ki az általa teljesített hazafias munkáért.

Göring birodalmi miniszter tegnap Rómából repülőgépen Münchenbe érkezett. A repülőgép két órát késett, mert az Alpok felett hótárházba került és kénytelen volt haterkét száz méter magasságba emelkedni. Göring ma folytatja útját Berlin felé.

A dortmundi Generalanzeiger című lapot tegnap elkobozták, Westhofen szekerestöt őrizetbe vették és a lap nyomdáját és épületét nemzeti szocialista rohamosztagok szállították meg. Az intézkedésre az adott alkalmat, hogy a lap első oldalán Hitler születésnapja alkalmából sértő karikatúra jelent meg.

Betiltották a budapesti Egyenlőséget. Budapesti jelentés szerint a magyar belügyminiszter két hétre betiltotta és három hónapra megfosztotta kolportázs-jogától az Egyenlőség című hetilapot. Az Egyenlőség: Göring, Göbbels és a többiek címen olyan hangon írt a németországi állapotokról, amelyek mélyen sértették a Magyarországgal baráti viszonyban levő német birodalmat.

SIEBOLD-BUTOR
Teljesülhetetlenül
árban
minőségben
formai szépségben
Timisoara, II., Távirda-u. 19. Tel. 6-99.

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY TÉR
4. SZÁM.

Előfizetési árak:

Romániában: Havonta 70, negyedévre 200, félévre 380, egész évre 750 — lei. Nyugdíjasok havonta 60, negyedévre 160, félévre 300, egész évre 600 lei fizetnek.

Magyarországon: Havonta 4, negyedévre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő. Magyarországi nyugdíjasok havonta 3, negyedévre 8, félévre 15, egész évre 30 pengőt fizetnek.

Telefon:
3-52, este 10 óra után 14-60
vagy 2-42

A szerkesztésért és kiadásért a főszerkesztő felel.

A „Temesvári Zeitung” nyomda nyomása

Az utolsó ebéd

vendégei ültek tegnap az öt temesvári népkonyhában. A város állandó választmányának néhány hét előtt hozott döntése értelmében tegnap délután zarták be a gyárvárosi, erzsébetvárosi, józsefvárosi és mehalai népkonyhákat, valamint az intellektuelek népkonyháját. A város december elseje óta mintegy nyolc millió leit költött a munkanélküliek segélyezésére. Ennek az összegnek azonban csak egy része talált eddig fedezetet és az akció jelentékeny deficitben van. Szomorúan, csüggedten ették végig az öt népkonyhában tegnap délután utolsó ebédjüket a munkanélküliek és busan gyömöszölköztek a zsebükbe fél kilós kenyéradagjuk megmaradt részét. Felmerül a kérdés: Hát nem képes a város a mostani népkonyhai deficitet túl még egy kis anyagi erőfeszítésre, hogy ezer éhes száj egy kis ideig ne maradjon még étel nélkül?

FEGYVEREKET SZALLITÓ OLASZ HAJÓK. A Lupta konstancai jelentés alapján azt a feltűnést keltő hírt közli, hogy a bulgáriai Várna kikötőbe több olasz hajó érkezett, amelyek fegyverrel és hadfelszereléssel anyagilag voltak megterhelve. A lap szerint ezek a felszerelési és hadianyagok részben Bulgária, részben Magyarország részére érkeztek. A Magyarország részére küldött hadianyagokat dunai hajókra rakták és már el is indították Magyarországnak.

— A temesvári revíziós bizottság új hatásköre. A temesmegyei revíziós bizottság hatáskörében változás állott be. Biharvármegyét, amely eddig a Temesvárott székelő revíziós bizottság hatáskörébe tartozott, a kolozsvári revíziós bizottsághoz csatolták, míg Hunyadmegyét a temesvári revíziós bizottság hatáskörébe osztották be.

— Világhírű autóversenyző balesete. Párisi jelentés szerint Caracciola Rudolf világszerte ismert olasz autóversenyző súlyos baleset áldozata lett. Caracciola tegnap Montecarloban egy új nemzetközi verseny számára trénirozott, miközben autója nekiment egy fának és felborult. Caracciola koponyatöréssel kórházba került. Felépülése kérdéses.

Áprilisi tél uralkodik az egész kontinensen és sok helyen havazik

Egész Európában téliesre fordult az időjárás. Londontól egészen a Fekete-tengerig mindenütt hideg szél fúj, esik, sok helyen pedig havazik. Csehszlovákiában a havazás olyan nagy arányokat öltött, hogy akadályozza a vasutforgalmat is. Erdélyben és Bukovina egyes helyein szintén havazott. Temesvárott

kisebb szünetekkel tegnap is tartott az eső, amelybe délután hópelyhek is vegyültek. A hőmérséklet négy fok meleg volt. A meteorológiai intézet a következőket jelenti: További hűvös idő várható sok helyen esővel, a hegyekben havazással és élénk légáramlással.

— Müller sörgyári igazgató kiténtetése. Müller Henrik, a temesvári sörgyár ügyvezető igazgatója, a kereskedelem és ipar terén szerzett érdemek elismerésére alapított érdemrend első osztályú érdemkeresztjét kapta. Ez a magas kiténtetés érdemes embert ért, Müller Henrik öt esztendeje áll a temesvári sörgyár élén és elismerésre méltó közgazdasági munkásságával még a nehéz gazdasági viszonyok közepette is fejlődésben tartotta ezt a gyár-állalatot.

— Visszahelyezték állásába a resicai főjegyzőt. Radován Miksa dr. kraszómegyei prefektus tegnap visszahelyezte állásába Zipfl Jánost, Resica város főjegyzőjét, akit több főtisztviselőtársával egyetemben szolgálati szabálytalanságok miatt rendelkezési állományba helyeztek. Zipflt a fegyelmi vizsgálat teljesen rehabilitálta és most visszakapta hivatalát is.

TILTAKOZÁS MACSEK ÜLDÖZTETÉSE ELLEN. A párisi Populair írja, hogy az emberi jogok ligája tiltakozott a jugoszláv kormánytól a macsek horvát politikai üldöztetése ellen. A tiltakozás hangsúlyozza, hogy a jugoszláv diktatúrának a meggyilkolt Radics István után most már macsek van az útjában, akit minden áron tönkre akar tenni. Macsekot ugyan különírórság elé akaják állítani, ez a bíróság azonban nem független, hanem ítéleteit felülíról diktálják.

* **Orvosi hír.** Hirsch dr. bőrgyógyász, hugyszervi- és nemibetegségek szakorvosa tanulmányutjáról, Bécsből hazaérkezve április 21-én rendelkezéseit ismét megkezdi Belváros, Jenőherceg-tér 5. (Agrár-palota.)

— **Turnszeverin alatt épül az új Dunahíd.** A román és jugoszláv kormányok véglegesen megállapodtak az új dunai híd felépítésében. Az új híd Turnszeverin alatt két kilométerrel fogják felépíteni és a munkálatokat még ezen a nyáron megkezdik. A román-jugoszláv dunai híd felépítése egy milliárd leibe kerül.

— **A bánsági katolikus német tanítók szövetsége** tegnap délelőtt tartotta meg Schütz József dr. elnöklete alatt a Banatia disztermében évi közgyűlését. Az elnök megnyitó szavaiban méltatta a katolikus tanítónak a népnevelés terén végzett munkájának fontosságát. Azután köszönetet mondott Krüter Ferenc dr. képviselőnek a tanítószög érdekében kifejtett működéséért. A mult közgyűlés jegyzőkönyvét Etienne József tanfelügyelő olvasta fel. Philipp Mihály tanító, mint a szövetség elnöke, az évi jelentést, Fuchs Jakab a pénztári számadást, Kintsch Kristóf pedig az ellenőri jelentést mutatta be. Wolf János tanító a bánsági történet tanításáról, Sauer Mátys tanító pedig az iskolákban történő mezőgazdasági továbbképzésről tartott érdekes előadást.

**ELŐRENEDÜ - SZÁRAZ
PARKETTA
VERSENYKÉPES OLCÓ ÁRON
BELA KRAUSER FII TEMESVÁR IV.
TELEFON: 18-46**

— **Csárdáskirálynő a Katolikus Ifjúsági Egyesületben.** A Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület hosszas szünet után husvétkor tüzte ismét műsorára a nagy sikert aratott Csárdáskirálynő című operettet. A darab főszerepeit Virág István és Berger Lonci alakították nagyon tehetségesen és izlésesen. Walter Alfréd, Hunyadi Kató, Preidt János, Schöffner Zsuzska, Rammer Imre, Havlicsek, Ganger, Kiss, Koleda és Erdei, valamint Pejacevics János tehetségükkel igyekeztek hozzájárulni a darab sikeréhez. A zenekar Grossmann József karnagy és a rendezés Rittinger Imre szakavatott keze alatt tökéleteset nyújtott. Az előadást telt ház taposolta végig, amely melegen ünnepelte a kitűnő műkedvelőket.

Büszkék lehetünk

Maricza Sárira,

erre a gyönyörű, 18 éves kis besztecei magyar lányra, akit Charlie Chaplin fedezett fel és aki az amerikai Paramount új filmjében az

Eladó gavallér

című bécsi történetben már mint sztár szerepel

Herbert Marschall

a Becsületes megtaláló főszereplőjének oldalán.

Premier szombaton, április 22-én a

TIVOLIBAN

PEKING ELESTE KÜSZÖBÉN. jelentés szerint Peking eleste már csak néhány órák kérdése. A városban óriási pánik uralkodik.

— **Szentandrás házaspár aranyháza.** Szentandrás községben nagy ünnepi keretben ülték meg Schmid és felesége házasságának ötvenedik évfordulóját. Az ünnepségen a rokonság testületileg résztvett az önkéntesség, de megjelent azon ugyszólván a község lakossága is. Az ünnepség tisztelettel kezdődött. Blaskovics rend nagyprépost újból megáldotta a házaspárt, majd beszédet mondott, amelyben a közönséget a házaspár meit méltatta. A szertartás után a sereg két zenekar kíséretében a Rákóczi vendéglőbe vonult, ahol háromven teritkes bankett volt. A lakomos felköszöntő hangzott el. Az aradalmos ünnepség két napon keresztül és abból az egész község bőven részelt.

— **Ismét csökkentik a hivatalos matlábat.** Bukaresti jelentés arad, hogy a Nemzeti Bank a legrobbanó idején a hivatalos bankamatlatot újabb egy százalékkal csökkentéssel az üzleti életet és a kereskedelmet akarják fellendíteni.

— **Sok kóborlás után rendőrként.** A temesvári rendőrség bizalmasának Gregor Gyula nevezett tisztje csavargás miatt előláb Fried Sámuel, 36 éves állásnélküli ember, akiben Velici Koriolán bíró főnök felismerte a Dobay testgyárvárosi harisnyagyár két évvel ezelőtti sikkasztóját. Dobayék két évvel ezelőtti kóborlásuk alatt bizonyos Friednek, aki végül is egy 39.000 letellet barátnője társaságában megkötött Temesvárról. Fried vállomlásint, egész Romániát bekóborolta, végre mint teljesen letört, existenciát visszakerült Temesvárra és a rendőrség véletlen a rendőrség letörtét juttatta. Érdekes, hogy már csaknem két szabadon engedték, amikor főnök igen ismerősnek találta Friedet, aki a keresztkérdések sulya alatt ment bevallott. Átkísérték az ügyre.

— **Fiatal munkásleány balesete.** Tegnap délelőtt a Kandia-cukorgyár józsef telepén súlyos baleset érte Juhász Zsuzsannát, tizenöt éves, Ujkisodán lakó kisleányt. A leány balkezze munka közben a géphez került, amely ujjait teljesen roncsolta. A mentők súlyos sérülése kórházba szállították.

* **Legdrágábban veszek ékszerkeletet.** Braun ékszerész, Károlyi utca 10. sz. szám alatt, Belváros, Mercy-utca 10. sz. szám alatt.

— **Kifogták a napok előtt eltűnt ügyvédet a Bega-ból.** Tegnap délután a Bega-ból a szabadfalui Bega-szaki már oszlásnak indult férfi holttestét felfedezték a járókelők. A holttest ruháját Fischer Izidor aláírással levelet találtak, amelyben közli családjával, hogy győhatatlan betegsége miatt menekült a Bega-ba. A helyszínre siető család azonnal ismerte a hullában a hetek előtt eltűnt Fischer Izidor, 63 éves temesvári szeszlovák, akinek, mint ismeretes, iratát mult héten megtalálták Szabadfalun a Bega-parton. Fischer Izidort a belvárosi temető halottsházába szállították, ahonnan ma délután hat órakor temették. Halálát négy fia és egy leánya gyászolja.

Ingyen kapja

a Déli Hírlapot május elsejéig, ha már most előfizet egy hóra 70 leiel, nyugdíjasok és kistérségi tisztviselők 60 leielért.

Szovjet az elvesztett angol piac helyett francia földön keres kárpótlást

doni lapok még mindig foglalják moszkvai ítélettel, amely többé-kevésbé angol mérnököt kémkedés vádjával bírta elítélés miatt börtönnel és kiutasította.

Értesítik, hogy a Moszkvában lévő angol mérnököket bocsátják szabadon és engedjék őket hazautazni.

Ugyanakkor, hogy a szovjetbörtönök között legrövidebb idő is időelőtti jelent. Hír szerint az angol mérnök ügyével kapcsolatosan hetek óta tiennycok orosz állampolgárt tartottak, akik a Wickerszovjet telephelyek alkalmazottai. Ezek fölött a nyilvánosság teljes

kizárásával ítélték és valamennyit halálra ítélték, sőt az ítélet titokban már végre is hajtották rajtuk.

Az angol kormány — mint azt már jelentettük — az ítélet elhangzása után azonnal életbeléptette az orosz árukkal szemben a legszigorúbb bojkottot.

Ez a döntés súlyos csapást jelent az orosz külkereskedelemlére, mert eddig ennek nyolcvan százaléka Anglia felé irányult,

ezzel szemben Angliának igen csekély és alig számbavehető kivitele volt Oroszországba.

Revali jelentés szerint a moszkvai szovjetkormány felhatalmazta a párisi

orosz nagykövetet, hogy kezdjen tárgyalásokat a francia kormánnyal a háboru előtti orosz adósságok megfizetésére.

Ez az elhatározás nagy feltűnést kelt, mert hiszen Szovjet-Oroszország eddig hallani sem akart arról, hogy a cári Oroszországnak Franciaországgal szemben fennálló adósságait megfizesse.

Egyes politikai körökben azon a véleményen vannak, hogy a szovjet elhatározásához nagyban hozzájárult az angol-orosz konfliktus. Szovjet-Oroszország ezzel az elhatározásával az elvesztett angol piac helyett a francia piacot akarja magának megnyerni.

...tós családi ünnep. Ch r i s t i á n ...pécsei kereskedő házában kettős ...ünnepet ülték az elmúlt napok ...kereskedő idősebbik leánya, Joze ...hüségét esküdött ifj. Um s t á t n ...nos mérnöknek, a bukaresti Pe ...roleumfinomító cég igazgatój ...fiatalabb leánya, A r a n k a, je ...ltott R e i s e r Béla mérnökkel, a ...resztbányai vasművek vezető ...ével. Az esketési szertartást ...ler József steierlaci plébános ...A szertartás alatt az újpécsei ...énekkar és a férfidalárda énekel ...a u b e n r e i c h Ferenc káplán, ...y vezetése alatt.

...enyasszonyi kelengyét legjobb ...gben eredeti engrosárokon vásá ...D o r n h e l m Jenő divatárka ...L., Börze-utca 2.

Jól szabva

...j a gyomra? Nincsen jó étvágya? ...ködése rendetlen? Székrekedésben ...? Nyugtalanul alszik? Ideges és fá ...Egyedül jól ható szer a dr. Földes ...ngol gyomorbalzsam. Egy üveg ára ...Kizárólagosan szállítja dr. Földes ...gyógyszertára, Arad, Str. Eminescu ...ostán utánvétellel megrendelhető egy ...lapon.

...Az utcakövezők magasabb munka ...rnek. A városi utcakövezők kül ...ege tegnap délben felkereste G a ...lviusz dr. főpolgármestert és arra ...hogy a kövezők napi száz leies ...gabéret a város emelje föl. A kül ...g hangsúlyozta, hogy az ünnepek ...sárnapok miatt, amelyeken nem ...zhatnak, a különböző adók levoná ...án alig keresnek havonta kétezer ...sz leit, ami családjaik eltartására ...legendő. A főpolgármester átvette ...dóttóság kérvényét és kijelentette, ...a városi mérnökség előterjesztése ...án dönt majd az állandó választ ...y az utcakövezők kérelme fölött.

...A kombinált román nyelv- és keres ...mi tanfolyam a Magyar Párt ifju ...tagozata rendezésében a Magyar ...III-ik emeleti termében hetenként ...n, szerdán és pénteken este 7 és 9 ...között lesz. Előadók: E n g e l m a n n ...tanár és B e j a n Szilviusz gimn ...ai igazgató. A tizheti időtartamra ...zett tanfolyam látogatása ingyenes. ...atási díj nemtagok részére 50 lei. ...ntkezni lehet az első előadásokon.

...E LŐFIZETŐINK szives figyelmét ...vjuk, hogy az előfizetési díjat beki ...sziveskedjenek, nehogy a lap kül ...ben fennakadás álljon be.

— A Magyar Párt gyárvarósi tago ...zata vasárnap, április 23-án délután ...négy órakor a Magyar Ház nagytermé ...ben tartja meg ezévi rendes közgyűlé ...sét, amelyre a testvértagozatokat a Déli ...Hirnap utján hívja meg az elnökség.

— Resicai uriaszony vigjátékot irt. Steger Emilia, resicai uriaszony. Nyaralótelep cimen négyfelvonásos énekes-vigjátékot irt, amelyet legközelebb kitünő műkedvelői gárda elő is fog adni. Stegerné darabját beküldte egyik előkelő berlini kiadóknak, aki saját költségen hajlandó kiadni a szindarabot. A szerzőnő egyik resicai erdőfőfelügyelő özvegye.

— Adomány. Egy tanítónő olvasónk száz leit küldött a Déli Hirnap kiadóhivatalába a Páter László által kezdeményezett Kunz-telepi jótékonycélu akció javára. A pénzt rendeltetési helyére juttatjuk.

Félig varrva tanuljon szabni

— Holnap megnyílik az erzsébetvárosi napközi gyermekotthon. Az erzsébetvárosi napközi gyermekotthon, amelynek megvalósítása érdekében D o m a s n e a n Györgyné és dr. Kun Arturné vezetésével jótékony hölgybizottság hónapok óta fáradozott, végre megnyílnak. A gyermekotthon az erzsébetvárosi Kazinczy-utca 17. szám alatti ház bérelt helyiségeiben teljesen elkészült és a megnyitás ünnepélye szombaton, április 22-én délben tizenkét órakor megy végbe.

— Migrén, fejfájás ellen kérjen orvostól Algosan-pasztillát.

— Halálos késszurás. Micsányi Péter, harminckilenc éves monostori gazdálkodó és N i k o l a u s Márton gazda tegnap összeszóalkoztak. A veszekedés hevében Nikolaus előrántotta kését és azzal olyan szerencsétlenül szurta meg Micsányit, hogy az rövid szenvedés után meghalt. A gyilkost a majláthfalvai csendőrség letartóztatta.

— A németországi zsidóüldözések. A romániai zsidó nemzeti párt elnöki tanácsa ülést tartott, amelyen foglalkozott a németországi zsidóüldözésekkel. Elhatározták, hogy alapot létesítenek, amelyből azokat a németországi zsidókat segítyezik, akik Palesztinába akarnak kivándorolni.

Gyorsan és biztosan hat a jórsü

KOPROL

csokoládéhasajtó.

* Konyhaművészeti kiállítás. Czelenai Eszter tanítványaival e hó 23-án vasárnap a józsefvárosi katolikus fiúiskolában konyhaművészeti kiállítást rendez. A kiállítás déli 12-től este 8 óráig megtekinthető. Beléptidij nincs. A Miszsió szegényei javára tetszés szerinti adományt kérünk.

A Szabászati Akadémián I. Dóm-tér 9. I. em.

— Renoválják a kétszáz éves lugosi katolikus templomot. A lugosi minorita rend temploma ez év június tizenkilencedikén éri el alapkövetételének kétszázadik évfordulóját. A két évszázad alatt a lugosi hívők örvedetesen gyarapodtak és a templom az utóbbi időben már szűknek bizonyult, amiért nagyobb szabású átalakítási munkálatok váltak szükségessé. Az építkezést már meg is kezdték és a költségeket részben özvegy P o p Alajosné hagyatékából, részben az egyházközség és a rend pénztárából fedezik. Az építkezésen kívül azonban kisebb javítási munkák is esedékesek, amelyekre egyelőre nincsen fedezet. Eppen ezért az egyházközség június hónapban a templomudvarban nagyszabású ünnepséget rendez és a hívek áldozatkészségéhez fordulnak, hogy az ősi templomot a jubileumi kétszázadik esztendőben teljesen rendbehozzassák.

Fióküzlet Józsefváros, Kossuth Lajos-utca 31. (Bejárati Bem-utca)

A sodronykerítések

pótolhatlanok. Ha ilyet készít, sok kártól és bosszankodástól mentesül. Nem kíván festést, mert horganyzott. Nem rothad, gyenge oszlopok használhatók, szakértelem nélkül szerelhető és rendkívül olcsó. Argyezék és mintákkal szolgál.

Bozsák M. és Fia R.-T.

sodronykerítésgyára Temesvár II. Alsóárók-utca 10.

Nagy készlet, olcsó árak. Telefon 3-88

Nászut hármásban

bájos, vig hangos film-operett.

A főszerepben:

Brigitta Helm
Oskar Karlweiss
Oskar Sima
Susi Lanner

szereplésével.

A mulatságos nászut főbb állomásai:

Bécs, Nápoly, Capri, Vezuv, Riviera.

Rendező: **Joe May.**

Premier ma, pénteken a

Forumban

Márai Sándor:

A szegények iskolája

A szegénység Márai értelmezésében nem az anyagi javak hiánya, hanem gyógyíthatatlan betegség, lelkiállapot, melynek a körülírható inség noha lényegbeli, de úgy szólván csak külső tünete. Márai belülről írja le a szegénység állapotát, röntgenfényképet ad a szegényről, a lelki működésnek azt az elsatnyulását írja le, mely maga után vonja az érzékszervek eltompulását a szűrkévé, vigasztalanná teszi a szegényt körülvevő világot. S mivel a szegény ellentéte nem az, akinek „a szénája rendben van”, hanem az, akinek módjában áll nyomban és maradék nélkül megvalósítani vágyait, tulajdonképpen valamennyien szegények vagyunk, mert mindannyiunknak le kell mondani arról, hogy személyes életünket éljük. Így hát nincs más megoldás, mint követni Márai utmutatását s a képzelet segítségével átértelmezni azt a sivár börtönt, melynek rabjai vagyunk. Mint olyan orvosnak, aki maga is átesett a szegénység kórállapotának minden fázisán, sőt mi több beismeri, hogy maga is gyógyíthatatlan beteg, hiszünk az író szuggesztív hangjának s megpróbáljuk a magunk életére alkalmazni az általa javasolt terápiát. A szegények iskolája a lemondás breviáriuma. Egy rezignált moralista megárázón emberi, mélysegesen őszinte vallomása az életről. A könyvhöz, amely nemcsak szellemében, de külső formájában is emlékeztet a XVIII. század francia moralistáira, Székely-Kovács Olga rajzolt stilszerű könyvdiszket. Pantheon-kiadás, szép kiállításban. 260 oldal. Ára füzve 117 lei. Kötve 165 lei minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, L e p a g e n á l, Kolozsvár. Kérje a Pantheon-szenzációk jegyzékét.

Rádió

Péntek, április 21. Bukarest. 1: Gramofonzene. 2.15: Gramofonzene. 6: A rádiózenekar hangversenye. 9: Gramofonzene. Budapest. 10.15: Az állam rendőrség zenekarának hangversenye. 1.5: Gramofonzene. 3.45: Hírek. 4.40: A rádió diákfelőrája. 5: Játéktanácsok kezdő teniszszóknak. Kehring Béla előadása. 5.45: Hírek. 7.30: B. Kenéz Lili zongorahangversenye. 8.10: A rádió külügyi negyedórja. 8.30: Humor a zenében. Kazacsay Tibor előadása. 10.30: Hírek, majd Bura Sándor cigányzenekari hangversenye. 12.25: Antonio Abussi hegedűhangversenye. Bécs. 1.40: Gramofonzene. 2.10: Gramofonzene. 5.45: Hangverseny. 6.40: Gramofonzene. 8.40: Hangverseny. 11.20: Táncczene. Belgrád. 12: A rádiózenekar hangversenye. 4: Gramofonzene. 5: A rádiózenekar hangversenye. 8: Gramofonzene. 9: Dalest. 9.30: Kamarazene. 10: Szaxofonzene. 10.30: Operett-dalok. 11: Táncczene. Berlin. 4.50: Zongorahangverseny. 9: Kamarazene. 11.10: Táncczene. Breslau. 2.5: Gramofonzene. 4.55: Zongorahangverseny. 6: Kamarazene. 11: Táncczene. Frankfurt. 7: A rádiózenekar hangversenye. 10.20: Hangjáték. Hamburg. 3.10: Gramofonzene. 7: A rádiózenekar hangversenye. 10.10: Ének- és zenekari hangverseny. 11.30: Népszerű zene. Kassa. 5.10: A rádiózenekar hangversenye. 7.5: Magyar óra. 8.10: Gramofonzene. 9.25: A rádiózenekar hangversenye. Langenberg. 3.30: Gramofonzene. 5.30: Énekkari hangverseny. Lipse. 1: Katonazene. 5.30: Szimfonikus hangverseny. 9: Kamarazene. 11.30: Táncczene. Ljubljana. 7: Kamarazene. 8: A rádiókvintett hangversenye. 11: Gramofonzene. Milánó. 8.45: Gramofonzene. 8: Szimfonikus hangverseny. Morva-Ostrava. 1.30: A rádiózenekar hangversenye. 8.25: Katonazene közvetítése Prágából. 9.25: Hangjáték. München. 5.30: A rádiózenekar hangversenye. 7.5: Operettrezletek. 9: Kamarazene. 9.40: Katonazene. 10.40: Hangverseny. Prága. 6.5: Kamarazene. 8.25: Katonazene. 10.15: Operaelőadás. Róma. 6.30: Hangverseny. 8.20: Gramofonzene. 9.45: Diszhangverseny. Strassburg. 7: Népszerű zene. 9: Kamarazene. Stuttgart. 3: Gramofonzene. 5: Dalok. Varsó. 4.50: Gramofonzene. 6: Zenekari hangverseny. 7.25: Táncczene. 9.15: Filharmonikus hangverseny. Zágráb. 6: Népszerű zene. 9: Dalest közvetítése Belgrádból. 11.10: Táncczene.

Szombat, április 22. Bukarest. 1: Gramofonzene. 2.15: Gramofonzene. 6: Zenekari hangverseny. 9: Orosz egyházi énekek. 9.30: A rádiózenekar hangversenye. 10.15: Hangverseny. Budapest. 10.15: Hangverseny. 1.5: A házkvintett hangversenye. 3.45: Hírek. 5.45: Hírek. 6: A játék mint tanító és nevelő eszköz. Horváth Károly előadása. 6.30: Énekkari hangverseny. 7.40: Bodrics Béla cigányzenekari hangversenye. 8.30: Tóth Imre emlékiratából. 9: A Budapesti Nemzetközi Vásár és a mezőgazdaság. Marschall Ferenc dr. előadása. 9.15: A "Lindérszerelme" című daljáték előadása stúdióból. 11.45: Hírek, majd gramofonzene. Bécs. 4.15: Zongorahangverseny. 5.45: Mandolinzene. 7.5: Gramofonzene. 9: Énekkari hangverseny. 9.55: Hangverseny. 11.35: Zenekari hangverseny. Belgrád. 1.5: A rádiózenekar hangversenye. 4: Gramofonzene. 5: A rádiózenekar hangversenye. 6: Gramofonzene. 8: Hegedűhangverseny. Berlin. 3: Gramofonzene. 5: Szimfonikus hangverseny. 7.15: Kamarazene. 9: Tánccst. Breslau. 5.20: Karének. 10.30: Táncczene. Frankfurt. 5.30: A rádiózenekar hangversenye. 9: Tarkaest. Hamburg. 3.10: Gramofonzene. 5.30: Hangverseny. 6.40: Kamarazene. Langenberg. 1: Hangverseny. 2: A rádiózenekar hangversenye. 3.45: Gramofonzene. 5.30: Kamarazene. 9.5: Vidámest. Lipse. 2.15: Gramofonzene. 9.15: Hangjáték. 10: Hangverseny. 11.20: Filharmonikus hangverseny. Ljubljana. 6.30: A rádiókvintett hangver-

senye. 9: Mandolinzene. 10: A rádiókvintett hangversenye. 11.15: Gramofonzene. Morva-Ostrava. 7.25: Gramofonzene. 11.10: A rádiózenekar hangversenye. München. 1: Gramofonzene. 5.10: Dalok. 5.50: Hangverseny. 9: Népszerű-est. Prága. 6.50: Gramofonzene. 8.35: Zongoraszonáták. Róma. 2: A rádiózenekar hangversenye. 6.30: A rádiózenekar hangversenye. 9: Gramofonzene. 9.45: Operaelőadás. Strassburg. 1.30:

Gramofonzene. 3.5: Gramofonzene. 6: Hangverseny. 8.30: Gramofonzene. 9.45: Gramofonzene. 10.30: Énekkari hangverseny. 12.30: Táncczene. Stuttgart. 2.30: Szimfonikus hangverseny. 4.10: Harmonikazene. 5.30: Citerazene. 6: Énekkari hangverseny. Varsó. 6.30: Gramofonzene. 7.25: Táncczene. Zágráb. 6: Népszerű zene. 9.30: A rádiózenekar hangversenye. 11.10: Táncczene.

Sport

Az első és másodosztályú bajnoki fordulón kívül a szebeni Soimi szereplése képezi a vasárnapi programot

A husvéti ünnepek alatt lejátszott mérkőzések után újra a bajnoki pontokért küzdenek vasárnap az egyes egyesületek. Folytatódnak az első- és másodosztályú bajnoki mérkőzések a következő sorrendben: Első osztály: Kinizsi—Rapid, bíró Keller, Electrica-pálya délután egykedvetű órákor, Electrica—Ilsa, bíró Welter, Electrica-pálya délután félhét órákor, UDR—Kadima, bíró Dognár, Resicán délután két órákor. Második osztály: Vlăd csoport: Haiduk—Dacia, bíró Drescher, Banatul-pálya délután félhét órákor, Trinks csoport: Vulturii—ZsSE, bíró Ritter, TMTE-pálya délután három órákor, Törekvés—Fratelia, bíró Karabas, Törekvés-pálya dél-

után félöt órákor, Fortuna—Freidorf, bíró Mitruți, TMTE-pálya délelőtt féltizenegy órákor.

A bajnoki fordulón kívül kerül lebonyolításra a Banatul-pályán vasárnap délután öt órákor a Soimi—Ripensia mérkőzés. A szebeni csapat a szezon elején már első mérkőzésén meglepetést keltett, amennyiben Bukarestben győzte le a CFR csapatát. Nem valószínű, hogy ezt a bravurt a Ripensiaival szemben is meg tudja ismételni, azonban a Ripensianak sem szabad könnyelműen kezelni a mérkőzést, mert a futballban nincs lehetetlen. Mindezeketől eltekintve, a Ripensianak most minden pontra szüksége van, hogy csoportjában az első helyet elfoglalhassa.

A futballkerület Schirmann intézőt hat és Győrfi Venus-játékost négy hónapra felfüggesztette mindennemű sportműködéstől

A mérkőzések közönsége szemtanuja lehet sajnós vasárnapról-vasárnapra azoknak a botrányoknak, melyek ebben az évben állandósulni látszanak. Többször állapította meg a Déli Hírnap, hogy nem mulik el vasárnap anélkül, hogy súlyosabb botrányok elő n forduljanak. A mult héten az Unió egész csapatát fűggesztette fel a kerület, ezen a héten pedig újabb büntetéseket kényszerült alkalmazni. A Pátia—Venus mérkőzés alkalmával a bíró kiállította Dietrich Pátia, és Győrfi Venus-játékosokat. Előbbit tizennégy napra, utóbbit négy hónapra fűggesztette fel a kerület, mert Győrfi arculütötte ellenfelét, ezenkívül egy nézőt is inzultált.

Ugyancsak inzultáltak Gélik bírót, sőt a Pátia intézője, Schirmann még a szövetségi helyiségben, az ügy tárgyalásakor is illetlenül viselkedett. A

kerület ezért hat hónapi időtartamra mindennemű sportműködéstől felfűggesztette a magáról megfűggesztett intézőt és eltiltotta ezen időtartamra a pályák látogatásától is.

A másik botrány szintén a temesvári kerülethez tartozik, de az Zsombolyán történt. A Hertha—Ilsa mérkőzésen a bíró Jorgin nevé játékost kiállította, az ellenfél szándékos megrugása miatt. A játékos nem tudott belenyugodni a kiállításba és botrányt idézett elő. A kerület úgy találta, hogy a zombolyai rendezők nem állottak feladatuk magaslatán és ezer lei pénzbüntetésre ítélte a Hertha egyesületet, míg Jorgin játékost négy hónapra mindennemű sportműködéstől felfűggesztette.

Remélhetőleg a szövetségnek példás büntetési rendet teremtenek pályáikon.

Ha még nem határozta el magát az **április 30—május 1 kirándulásra**, úgy ne mulassa el a

Bogdarigosi gyógyfürdő saison-megnyitójára eljönni

a Rózsa Sándor-barlang völgyében fekvő fürdő, mely egyike a legszebb, legkisebb, legkellemesebb és legregényesebb kirándulóhelye az országnak.

30 km Aradról, 40 km Temesvárról, tehát nemcsak autó, hanem kerékpárkirándulásra is igen alkalmas.

Sarlota állomásig wekendjegy érvényes, onnan autó és kocsik rendelkezésre áll.

Elsőrendű konyha, hegyaljai borok dumping árakkal.

Zenét egy hírneves cigányzenekar szolgálja, június 15-ig 50%-os szabadvezmény.

Az igazgatóság.

A **TMTE Csernovicban** jártunk a Jugoszláviában kudarccal munkáscsapat a csernovicai sára április 30-án és május 1-én csernovicban szerepel. A munkáscsapat nyára összeszedi magát és ezután fogja képviselni Temesváron a **Szeged FC Temesvárc**

A Kinizsi és TAC újból közösen magyar csapatot Temesvárral a hűsvétkor Aradon szerepel a **ged FC** együttesét hívták meg a 30-ra és május 1-re. Első napon zsi, második napon a TAC mérkőzésekkel.

Tornaünnepély

A lippai Munkás Testedző E. tornaszakosztálya Temesújfalun szabású tornaünnepélyt rendezte. A nagy sikert aratott tornasőrangú mutatóanyagokkal szórakoztató nagyszámú közönséget. A Barth József tornatrénert illet, aki maga is határos mutatókkal szerepelt az ünnepélyen. A lippanások rövid idő alatt dicséretes vezettek és ha további fejlődés ilyen arányú lesz, csakhamar a legjobb csapatai közé tornászmagukat.

Színház

A városi színházi pénztáros úr város állandó választmányra tárgyalta a Gheorghe István színházi pénzügyelmi ügyét és úgy döntött, Gheorghet rendelkezési állományba lép. Ez azt jelenti, hogy Gheorghet esztendő után újból beosztható szolgálatba. A színházi pénztár és a városi reklámvállalat vezetésével a városi választmány Babeu Dávid könyvi hivatali tisztviselőt biztossá teszi.

A kisebbségi színházak látványadoja. A temesvári pénzügyi igazgatóság megérkezett a látványadóról szóló törvény végrehajtási tervére, amely a különböző látványelőadásokat három csoportba sorolja: végrehajtási utasítás fontos pont tartalmaz a kisebbségi színházak műkedvelői előadásokkal kapcsolatos Eszerint hivatásos és műkedvelői látók, amelyek kisebbségi nyelven tartott előadásokat és legfőbb három állampolgár tagjuk van, tíz százalékos látványossági adót fizetnek az előadásaik után. Azok a dalegyesületek, amelyek jogi személyiséggel bírnak, hangversenyek után tíz százalékos adót adnak az előadások, a községi egyesületek által rendezett színelőadások, hangversenyek, kulturáloadások, a községi zenekartal rendezett hangversenyek és táncünnepélyek.

Szerkesztői üzenetek

I. előfizető. A törvények értelmében aktiv tisztviselő felesége nyomban a házasságkötés után élvezi az övezgyi nyugdíj, míg a nyugdíjas felesége, ha a férje a házasságkötéskor nyugdíjállományban volt, csak tíz évi együttélés után jogában áll az övezgyi nyugdíjra.

MÁV. golyóscsapágyas cséplőgépek

WD. Hanomag német gyártmányú és C. amerikai traktorok új és keveset használt állapotban buzaárakhoz viszonyított áron kaphatók a vezérképviselőnél.

„Industria Economica”

Kereskedelmi és Ipari r. t. Timisoara, Str. Bratianu 3.

Közgazdaság

Az új konverziós törvény 100 holdig terjedő és száz holdon feletti birtokokra vonatkozó rendelkezések

Közgazdasági adósként második csoportba tartoznak, akiknek 20 holdig terjedő birtokuk van. Ezek az adókat élvezhetik a mostani törvény rendelkezéseitől, kik még az első konverziós törvény alapján kérték a konverziót, és nem mezőgazdasági jövedelmüknek nem haladja meg 40%-át a földművelésből és a birtokukból származó több holdanként 10.000 leinél, az erdőbirtoknál 35.000 leinél. Ezen tehermentesítésbe nem kerül a földvételeiből származó adó, amely több is lehet mint holdanként 10-től 100 holdig terjedő birtokokra nézve a törvény szintén 5 évi moratóriumot (fizetési haladékot) engedélyez 1% kamattal. Ez a moratórium nem jár az adósnak, ha a hitelező 1933 április 1-én fennálló követelésegyharmadát, s a hátralékos 3/4 részére évi 4%-os kamattal mellett elszámoltatást ad, hogy az évi törlesztés haladjon meg az adós jövedelméből. A félévi törlesztések 1933 december 1-én fizetendő.

Az új konverziós törvény kedvezményesülnek azon 20-100 holdas mezőgazdasági adósként is, akik bár nem kérték a konverziót a régi konverziós törvény alapján, de jövedelmüknek 90%-a földművelésből származik és földjüket maguk művelik.

A mezőgazdasági adósként harmadik csoportba tartoznak a 100 holdon felüli birtokok

tartoznak, kiknek részére 2 évi moratóriumot (fizetési haladékot) engedélyez a törvény évi 3% kamattal a következő feltételek mellett:

- a) A régi törvény alapján kérték a konverziót és adósságuknak legalább 80%-a mezőgazdasági természetű (például földvételek, beruházások stb.)
- b) Akik jövedelmüknek legalább 60%-a földművelésből származik, ezeknél az is bizonyítandó, hogy az adósságuknak 80%-a mezőgazdasági természetű.
- c) Nem élvezhetik a törvény kedvezményét azok, akik professzionális adóval vannak megadóztatva (például ügyvédek, orvosok).
- d) Akik nem kérték a régi törvény alapján konverziót, de jövedelmük 90%-a mezőgazdasági természetű és maguk művelik földjüket, részesülnek a törvény kedvezményeiben.

A 100 holdon felüli birtokokosoknak nem jár a moratórium, ha a hitelezők elengedik az adósság 1/4 részét

és hozzájárulnak ahhoz, hogy a megmaradó 3/4 rész adósság 1933 december 1-től kezdve 10 év alatt évi 5%-os kamattal megfizetessék. Az évi törlesztések részlete fejében az adós jövedelmének 3%-a fizetendő, azonban ha még 10 év után hátralék volna, úgy 10 év múlva az egész hátralék egyszerre esedékes.

Fontos kérdés, hogy az új konverziós törvény szempontjából kik tekintendők földművelőknek? Erre nézve a törvény azt mondja:

- 1. Aki egyedül dolgozza meg a földjét saját rezsisben vagy dézsmában (részes-

désre), amely földet már 1931 január 1-e előtt mezőgazdasági adóval adóztatták meg.

2. Akiknek a földje haszonbérbe volt adva, szintén földműveseknek tekintendők.

Igen fontos rendelkezése az új konverziós törvénynek az úgynevezett „abandonálás” vagyis a vagyon negyötöd részének teljes átengedése a hitelezők részére, amely esetben a megmaradó egyötöd rész tehermentesen hagyatik meg az adós birtokában.

Az új törvény szerint bármelyik adós szabadulni kíván az adósságaitól, ha vagyonának negyötöd részét a hitelezők követelésének kiegyenlítésére átengedi. A fennmaradó egyötöd részét maga választhatja ki. Amennyiben az ingatlanok természetben meg nem oszthatók, úgy nyilvános árverésen eladhatók, azonban az árverés napjától számított 2 hónapon belül az államnak a mezőgazdasági ingatlanokra vonatkozólag elővásárlási joga van, s az állam a vételárát 5%-os állami költségekkel egyenlítheti ki, amelyek 10 éven belül amortizálандók.

A törvény kedvezményeit igénybevevő adósként a törvény kihirdetésétől számított 60 napon belül kötelesek új váltókat adni hitelezőiknek, amelyek bélyegmentesek. Ha ezt elmulasztják, elvesztik a törvény kedvezményeit. Mint már említettük, az 1933 április 23-iki váltókiadásra vonatkozó hatályon kívül helyezték.

Az új törvény értelmében az összes végrehajtásokat felfüggesztették.

Amennyiben bármilyen jogvitára volna elő a mostani törvény rendelkezései folytán adósként hitelezők között, vagy a 20 holdon aluli adósként a lakóhely szerinti járásbíró, a 20 holdon felülieknek pedig a törvényszék illetékes.

A hitelezők és adósként létrejött egyezségeket, melyek a régi konverziós törvény alapján készültek, továbbra is érvényesek.

Akik tehát ilyen egyezségeket kötöttek, azok nem vehetik igénybe a mostani új konverziós törvény

kedvezményeit.

A visszavásárlási jog kikötésével megkötött adás-vételi szerződések hatálytalannak és meg nem történtek tekintendők.

Nem részesülnek a törvény kedvezményében azok a mezőgazdasági adósként, akiknek holdankénti adóssága nem haladja meg a 150 leit, illetve szövetkezetekkel szemben 300 leit.

A nem természetes személyek nem esnek bele a konverzióba.

A törvény ismertetését holnap folytatjuk.

Mocvár szakműszerész
I. Szt. György-tér 4.

Az összes rendszeri írógépek, irodagépek és tolltollak javítását garancia mellett a legolcsóbban végzi.

A temesvári gabonapiac irányzata buzában szilárd. A Bácsban a kínálat igen csekély, viszont a regáltban annál élénkebb és pedig állandóan emelkedő árak mellett. A szilárd irányzatot főleg a rossz időjárás befolyásolja kedvezőtlenül, mivel az őszi vetésekre már meleg idő volna kívánatos. A termelők a birtokukban levő csekély készleteket erősen tartják. Tengeriben exportkereslet csak szórányosan van, viszont kínálat nincsen. Árak a következők voltak: óbuza 77/78 kg. 605 lei, ujuza minőség szerint 70 kg. 560 lei, 72 kg. 575 lei, rozs 410-415 lei, árpa 240 lei, zab 200-210, tengeri 137.50 lei, ótengeri —, muiar-mag 135 lei, köles 150 lei, napraforgó-mag —, tökmag —, burgonya woltmann 150 lei, nyári rózsza 200 lei, őszi rózsza 170 lei, lucerna —, lóheremag —, korpa zsák nélkül 115 lei, 30/70-es kismalmi liszt zsákkal 890 lei, négyes kenyérliszt zsákkal 850 lei, lábliszt zsák nélkül 145 lei száz kilónként a bácsági feladóállomásra. (Pór A. cég jelentése.)

Erdős Pál két éve

deli Hírlap eredeti regénye —
CSERESNYÉS SÁNDOR

68. folytatás.

át tartott a beszélgetés és felvetésére ideiglenes, havidíjas gyűlés minőségben.

nap reggel lépett be. Körülvitték, mert volt, aki nagyon szívélyes szemben, de páran nyíltan érzéztarrogáns fölényüket. Különösen meg zsidó lány volt, aki erősen lelélt ugylátszik valamikor apja leatta egy üzleti ügyből kifolyólag, keseredett ellensége volt neki ez ny. De ellensége volt mindenkini fiatalabb, csinosabb mert lenni, Párja a kóvér középiskolai tanár ki a könyvelőségben nyert állását rajtotta meghálálni, hogy a direkt besugta a tisztviselők minden bizdulását. Valami vörö folt lehe multjában, mert nagyon föltűnően tatta nyalásaival.

verte az isten azt a fiatalembert, de alá került. Annak kivette a lelondoskodott róla, hogy még vasárse lehessen szabad. Különben is hivatalos órái csak papíron léteznyleg reggel nyolctól egyig és hálvégkimerülésig tartott a munka. intha lett volna valami dolog, hi932-ben már semmi dolguk sem bankoknak, de mert egyes tisztvisreberségből ott ültek kilencig, többinek is ott kellett rostokolnia.

Az altisztek cifra áldásokat szórtak a szorgalom tulbuzgóira, mert nekik még vasárnap délutánjuk is megvolt zavarva ezáltal.

A bank legszimpatikusabb embere az aligazgató volt. Szatmárkönyeki dzsentricsaládból származott és minden ténykedéséről leritt az urifü. Ez az ember vette őt is pártfogása alá, mert szükség volt védelemre, hiszen végül csaknem az egész bank rázudult. Miért? Talán azért, mert intelligensebb volt, urigyerek volt, jólnevelt és mindenkinek megadta a köteles tiszteletet? A bankban ez nem volt szokásos.

Udvariasságra gorombaság volt a válasza s különösen a vénlány járt elől jó példával. A vénlány kóvér társával karöltve sugott be, de amellett kommunista volt, stikában kommunista, hogy meg ne tudják, mert bizony a magyarországi vörös forradalomban kis része volt neki is, mint egy nagybank termelési biztosának. Nőt nem türt meg a keze alatt, mert egy osztálynak az élén állott ez a nő s ahány nő vele dolgozott, mind megszökött tőle. Pláné a menyasszonyokat gyűlölte, hiszen eszébe jutott a meddő fiatalága, epés, rosszindulatú dühe ezek ellen fordult és nem egyszer fordult már elő, hogy a direktio a tisztviselőnőt tette ki és igazat adott az osztályfőnökönek.

A kóvér középiskolai tanár dísznó viceket mondott testes emberek zsiros szexualitásával. Szemtől-szemben a legkedélyesebb kolléga volt, de csakhamar saját bőrén tapasztalhatta Erdős Pál, mit értenek itt kollégialitás alatt.

Öreg ember keze alá osztották be, aki

szorgalmasan, lelkiismeretesen végezte munkáját, de gyomorbajos szekaturáival bizony gyakran elkeserítette Erdős Pál életét. Egy éve is elmúlt, hogy Pál nem irt tintával és most az állandó irás kissé nehezére esett. Nos, meg volt már az első vádpont a protekción ellen. Rohantak be az igazgatóhelyetteshez, aki rövidesen intézte el az aggszűr-pedagógus-duo első rohamát. Leintette őket, neki meg négy szemközött mondta, hogy talán több vigyázattal csinálja a dolgokat, hiszen tudja, hogy rossz emberei vannak.

Az első botrány a hó végén pattant ki. Behívták az igazgatóhoz. Az asztalon az ő izei heverték és a szobában bennült egyik nagybátyja. Az igazgató osztálytársa volt nagybátyjának. És az igazgató bizony nagyon erélyes hangon kezdte, hogy lehetetlen, kérem, ilyen irással nem lehet, satöbbi...

Azonnal tudta, hogy a tanáré keze van a dologban.

Figyelmeztették a reggel, hogy a tanár mindennap berohan az igazgatóhoz az ivekkel és dörgegelmes filippikákban áskálódik ellene.

— Igazgató ur, a Schwartz tanár ur adta ide az iveket ugyebár?... — kérdezte kicsit remegő hangon.

— Nem fontos, kérem, csak az fontos, hogy ön nem vigyáz eléggé, amikor kiállítja őket.

— Igazgató ur, az aligazgató ur már leintette a kisasszonyt és a tanár urat. Most itt kezdenek ki. Kérem, tudom, hogy ez a két ember ellenszenvét akarja rajtam kitölteni...

Az igazgatónak láthatóan kellemetlen volt az egész helyzet. Pláné a nagybácsi előtt.

— Kérem, ez semmi, ez csak egyszerű figyelmeztetés, hogy dolgozzék kissé figyelmesebben. Köszönöm.

Meghajolt. Kiment. Kinn várakozó tekintetek keresték, vajjon leverve jön-e ki. Mindenki benne volt ebben a csunya hecoban. Amint később megtudta, összebeszéltek és a direktort úgy felbőszítették, hogy az behívatta nagybátyját. Ez volt az utolsó nagy attack ellene. Ugy lát-szik, csunya orrt kaphattak, mert egyelőre megszűntek a támadások, sőt a tanár végleg lefújta.

Magdával naponta találkozott. Pletykáltak róluk, de ez nem bántotta. Járták az utcákat, azután otthon szinte berendezkedett a lány lakásán.

Sokat tudtak az emberek viszonyukról, de oly ügyesen csinálták, hogy senki sem tudott mindent. Ó felfüggesztette férfibarátkozásait, a nőnek pedig sohasem voltak barátnői. Elhatározták, hogy a nyáron együtt mennek el nyaralni a krassói hegyek közé, valami kis faluba, ahol víz van. Nagyon szerették egymást. Kiegészítették egymást, együtt olvasgattak, nagyokat vitakoztak. Kezdtett beletörni a kisváros tempójába. Hétkor, akár jöttek, akár nem, otthagya a bankot, Magda már félhétkor jött ki és a közeli sarkon találkoztak a villanyóra alatt. Azután szép lassan sétáltak haza. Ha a nőnél vacsorázott, akkor bement hozzá, ha hazament, akkor a kapu előtt jóéjszakát kívánt neki és indult el hazafelé.

(Folyt. köv.)

CONVOCARÉ

Onorati actionarii ai „Casei Maghiare Societate anonima” domiciliati in Timisoara sunt convocati la adunarea generala ordinara care va avea loc in Palatul societatii in Timisoara (Bulv. Regina Maria) la 16 Maiu 1933 ora 5 d. m. urmatoarea ordine de zi: 1. Raportul consiliului de administratie si comitatului de censoredi asupra activitatii societatii in anii 1929—1930—1931—1932. 2. Inaintarea bilanturilor si conturilor de profit si de pierdere asupra anilor de gestiune 1929—1930—1931—1932. 3. Hotarirea asupra aprobarii raporturilor si socotelilor finale inaintate. 4. Acordarea descarcarii consiliului de administratie si comitatului de censoredi. 5. Alegerea membrilor consiliului de administratie si comitatului de censoredi. **Consiliul de administratie.**

Casa Maghiara Societate Anonima Timisoara. Bilant pe anul 1929. Actiunile. Cassa Lei 470.425.50. Plasari in imprumuturi diverse (debitori) Lei 3.423.433.— Imobile Lei 496.969.— Cladiré Lei 1.873.312.— Total Lei 6.264.139.50. Pasivele. Actiuni Lei 6.000.000.— Taxa de inscriere (spesele de fondare) Lei 203.711.50. Interese transitori Lei 60.428.— Total Lei 6.264.139.50. Conto profit si pierdere pe 1929. Cheltueli. Cheltueli (imprimare, incalzit, luminat, transporturi etc.) Lei 22.560.— Total Lei 22.560.— Venituri. Venit din interese Lei 22.560.— Total Lei 22.560.— La 31 Decembrie 1929 Timisoara. Consiliul de administratie. Controland bilantul si contul de profit de fata, le-am aflat in concordanta in fiecare pozitie cu registrele principale si ajutatoare. La 1 Ianuarie 1930. Timisoara. Comisiunea de censoredi.

Casa Maghiara Societate Anonima Timisoara. Bilant pe anul 1930. Actiunile. Cassa Lei 2.072.25.— Depuneri la diverse banci Lei 205.150.— Plasari Lei 2.779.500.— Imobile Lei 5.123.629.25. Mobilier Lei 93.255.— Pierdere Lei 63.212.— Total Lei 8.266.818.50. Pasivele. Capital social Lei 6.000.000.— Fond de rezerva normal Lei 178.306.50. Credit la diferite institutii Lei 2.088.512.— Total Lei 8.266.818.50. Conto profit si pierdere pe 1930. Cheltueli. Interese platite Lei 70.717.— Salariile functionarilor, cheltueli (imprimare, incalzit, luminat, transporturi etc.) Lei 92.121.— Total 162.838.— Venituri interese dupa depuneri Lei 94.126.— Chirie Lei 5500.— Pierdere Lei 63.212.— Total Lei 162.838.— Timisoara, la 31 Decembrie 1930. Consiliul de administratie. Controland bilantul si contul de profit de fata, le-am aflat in concordanta in fiecare

pozitie cu registrele principale si ajutatoare. La 1 Ianuarie 1931 Timisoara. Comisiunea de censoredi.

Casa Maghiara Societate Anonima Timisoara. Bilant pe anul 1931. Actiunile. Cassa Lei 3116.— Plasari diverse Lei 2.440.114.— Imobile Lei 5.123.629.— Mobilier Lei 98.563.— Pierdere din anul 1930 Lei 63.212.— din anul 1931 Lei 192.162.— pierdere totala Lei 255.374.— Total Lei 7.920.796.— Pasivele. Capital social Lei 6.000.000.— Credit la diferite institutii Lei 1.768.130.— Datorii diverse Lei 152.666.— Total Lei 7.920.769.— Conto profit si pierdere pe 1931. Cheltueli. Interese platite Lei 216.306.— Salariile functionarilor si cheltueli diverse (imprimare, incalzit, luminat, etc.) Lei 113.294.— Total Lei 329.600.— Venituri. Venit din chirie Lei 60.500.— Interese dupa depuneri Lei 300.— Intrari diverse Lei 500.— Taxele de localitate Lei 70.458.— Garderoaba Lei 4180.— Pianino Lei 1500.— Pierdere Lei 192.162.— Total Lei 329.600.— Timisoara, la 31 Decembrie 1931. Consiliul de administratie. Controland bilantul si contul de profit de fata, le-am aflat in concordanta in fiecare pozitie cu registrele principale si ajutatoare. Timisoara, la 1 Ianuarie 1932. Comisiunea de censoredi.

Casa Maghiara Societate Anonima Timisoara. Bilant pe anul 1932. Cassa Lei 4973.— Depuneri la diverse banci Lei 51.830.— si Lei 2750.— Actiuni diverse Lei 2.042.656.— Imobile Lei 5.100.000.— Mobilier Lei 90.000.— tii transitori Lei 800.— Pierdere din anii anteriori Lei 255.374.— Pierdere din anul curent Lei 168.463.— Total Lei 7.716.846.— Pasivele capital social Lei 6.000.000.— Credit la diferite institutii Lei 1.500.000.— Datorii diverse Lei 166.846.— Total Lei 7.716.846.— Conto profit si pierdere pe 1932. Cheltueli. Interese platite Lei 185.300.— Salariile functionarilor si cheltueli diverse (imprimare, luminat, transporturi, etc.) Lei 152.201.— Cheltueli (imprimare, luminat, transporturi, etc.) Lei 113.294.— Total Lei 329.600.— Venituri. Venit din chirie Lei 60.500.— Interese dupa depuneri Lei 300.— Intrari diverse Lei 500.— Taxele de localitate Lei 70.458.— Garderoaba Lei 4180.— Pianino Lei 1500.— Pierdere Lei 192.162.— Total Lei 329.600.— Timisoara, la 31 Decembrie 1932. Consiliul de administratie. Controland bilantul si contul de profit de fata, le-am aflat in concordanta in fiecare pozitie cu registrele principale si ajutatoare. Timisoara, la 1 Ianuarie 1933. Comisiunea de censoredi.

Apróhiedetések

Igazmondó!

A velem született jóslói képesség folytán bárkinek meg tudom mondani az egész élete menetét. Mindenféle üzleti, törvényes, családi vagy szerelmi ügyekben, tanácsot adok és hol és miként találja meg az elvesztett egészségét. Levélben is ha születési dátumát és 40 lei bélyeget küld. Timisoara IV., Bonnáz-utca 16. I. em. 2.

Alkalmazás

Mindenes szakácsnő

ki éves bizonyítványokkal rendelkezik, 2 személyes családnak május 1-re keresetlik. III., Stefánia-u. 4/a. (1994)

Házaspár

házmesternek felvétetik. Káldor, Szentgyörgy-tér 4. (2000)

Uri divatszabóság
Galgon-palota, Mercy-utca
Bergmann Jenő vezetése alatt

Állást keres

Független, pedáns munkakedvelő asszony

akire a teljes lakását és gondozását rábízhatják. Lakás és koszt ellenében segédkezik mindenben. Cim a kiadóban. (1977)

Rendes asszony

szakácsnői, bejárónői, vagy más foglalkozást keres. Friedrich, II., Iskola-u. 17. (1983)

SACUTARIA
CORSIVE DARTURER
TIMISOARA
AUSOSIT
CELE MAI NOU
CORSETE
MEGERKEZTEK
A LEGUJABB FÜZŐ-
UDONSÁGOK
JOSEFIN, BUL. BERTHELOT 21
FÜZŐK 250 LEITŐL.

Adás-vétel

Zálogcédulát

bármilyen értéktárgyról, szőnyegről, fényképezőgépről is magas árban veszek. STERNBERG, Mercy-utca. (378)

Eladó

teljesen jókarban levő fekete uriszoba, tölgyfa ebédlő, világos fényezett háló, fehér konyhabutor és egy előszoba szekrény. Esetleg külön-külön is. Megtekinthető 1—1/2-ig, este 7 órától. Belváros, Bulevard Diaconovici Loga 4/40. (1966)

Speciál trafik

Gyárvaros forgalmas helyén eladó. Címeket „Gyárvaros” jellegére a kiadóba kérek. (1993)

Biztos megélhetést nyújtó

női szakmába vágó üzlet kevés tőkével átvehető. Cim a kiadóban. (1992)

OLLA
a legjobb
védő fertőző
betegségek
ellen

Lakás

Olcson kiadó

kétszobás utcai lakás fürdőszobával Eötvös-u. 11. (1972)

Főutvonal, parkra néző

erkélyes nagyon szép, teljesen modern 3 és 4 szobás lakás és üzlethelyiségek kiadó. Liget-ut 9, a Neptun-fürdő mellett. (646)

Futballabdák

kitünő minőségű marhaborból

1	2	3	4	sz.	meccslabdák
80	95	110	120		200 lei
Gumi	27	28	30	34	40 lei

Térd- és bokavédő párja 140 lei.

Kerékpárok torpedófékkel 2500 lei. :- Hozzávaló tömlők és külső gumik rendkívül olcsón. :- Pontos postai szállítás.

BARBIER J. Jimbolia—Zsombolya

Abszolút modern

3 szobás magas földszintes lakás május 1-ére kiadó. Megtekinthető a Püspökhíd mellett újonnan épült bérvillában naponta 11—12 óráig. (623)

2 szoba

irodának, esetleg laboratoriummal május 1-re kiadó. I., Zápolya-u. 4. Bővebbet dr. Kun Ferenc ügyvéd, Lloyd-sor 3. Telefon 1231. (1988)

Szuterén lakás

május 1-re kiadó. III., Püspök-uti villa 10. sz. (1995)

Szép nagy butorozott

utcai szoba, külön fürdőszobával, feltételül uri egyéneknek Püspök-ut 7. sz. bérbeadó. (1996)

Butorozott szoba

disztigvált urnak, parkra nyíló balkonnal kiadó. Liget-ut 9, I. em., 2. (1999)

Egy szobás

lakás, családi házban, vízvezetékekkel a konyhában május elsőjére kiadó. IV., Zrinyi-utca 13. (1998)

3 szobás ház

fürdőszobával és mellékhelyiségekkel megvételre kerestetik. Gidófalvy, Moldova-noua. (1997)

Ha szép akar lenni.

használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában a „Fekete Sas” Belváros, Szent György-tér.

Különléle

Tisztelt hölgyek figyelmébe

Perfekt varrózó a legolcsóbban minden szakmába vágó munkát, neműt, piyjamát, bluzokat, mind ruhákat, reggeli ruhákat, gyermek ruhákat, babakelengyét stb. Javítás gástanul és olcsón készülnek. I. rona-u. 18, jobbra első ajtó.

Munkájukban támogassuk a val

Tagjaink kosár- és nádszék-fő házicipő készítésével, zenével é gora-hangolással foglalkoznak, lyúnkben mindennemű koszar és butor javítást is vállalunk, leve hívásra a munkákért házhoz i gyünk, a n. é. közönség szives tám sát kéri a „Vakok egylete”. Irod hely é raktár Erzsébetváros, B sor 7. (Fehér Kereszt mellett.)

Elfoglalt szülők figyelmébe

Kik gyermekük lelki és testi gond esakis teljesen megbízható függ asszonyra bízhatják, úgy a gyermek teljes garderojba gondozását v reggel 8-tól este 8-ig, koszt és ellenében. Cim a kiadóban.

FIZESSEN ELŐ

A DÉLI HIRLAP

Iratkozzék

mert ezzel a mai gondte időkbenválóban kellemes ör szerez magának a

„CULTURA”

kölcsönkönyvtárba, ahol azo megjelenésük után olvashat legfrissebb könyvujdonságo de meg is vásárolhatja a olcsóbb áron. Előfizetési kölcsönkönyvtárra havi

40 lei helyett

a Déli Hírlap előfizetőinek

25 lei

Temesvár-Józsefváros Hunyadi-ut 15.